

Da lulesamene i Norge ble kristnet på 1720-tallet skjedde det gjennom et massivt "angrep" på samisk tro og livsanskuelse. I en tre-årsperiode fra 2005-2007 har det pågått et forsoningsprosjekt for samer og nordmenn i det området.

Det arbeidet har vært ledet Rolf Steffensen, som da var sokneprest på Hamarøy. Ved siste årsskifte ble han valgt til ordfører i kommunen.

- Jeg er selv født og oppvokst i et tokulturelt Hamarøy. Etter flere år som prest her opplevde jeg en oppvåkning i forhold til undertrykkelsen og fornorskningen av samene. Denne oppvåkningen har hatt stor betydning for meg personlig. Også min egen samiske bakgrunn er blitt tydeligere for meg, forteller Rolf Steffensen i en mail.

- For å gjøre en lang historie kort tok jeg i 2004 initiativet til en forsoningskonferanse her på Hamarøy, den aller første i samisk/norsk sammenheng i Norge. Forsoningsprosjektet ble støttet av Sør-Hålogaland bispedømmeråd, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd i Den norske kirke.

Samme året tok jeg initiativet til forsoningsprosjektet som har bestått av en dialogprosess for samer og nordmenn i Nord-Salten, og samtidig et utvekslingsprogram for samiske og norske unge til Sør-Afrika. Dette arbeidet har vist seg å være svært viktig. Det har vært smertefullt og vanskelig for mange. Men det har også vært til stor velsignelse.

I høst, nesten ett år etter at selve prosjektet ble avsluttet, tenker vi å avholde en slags sluttkonferanse innenfor rammen av det som var prosjektet inntil sist vinter.

Konferansen vil bli arrangert i Bodø, i Rønvik kirke dagen etter at det har blitt fremført en barnemusikal i Bodø Domkirke, en musikal som jeg selv har skrevet teksten til og Frode Fjellheim har laget musikken til. Gjennom denne musikalen ønsker jeg å dra noen historiske linjer tilbake til det du Ailo Gaup i boken din, Sjamansonen, kaller "demoniseringen" av den samiske spiritualiteten/troen/livsanskuelsen.

Konferansen som jeg vil at du skal delta på holdes dagen etter premieren på musikalen. Med utgangspunkt i musikalen og historien den forteller, at samisk kultur, tro og livsanskuelse er blitt demonisert av kirkens misjon helt fra 1700-tallet, ønsker jeg å utfordre kirken til å tenke nytt omkring sin egen rolle både her hjemme og ute.

Jeg ønsker å stille et radikalt spørsmål - hva er kirkens egentlige oppgave, å drive misjon eller religionsdialog? Er troen på den ene objektive sannhet som alle må få del i forenlig eller uforenlig med forestillingen om alle menneskers og religioners likeverd?

I lys av den samiske erfaringen og erfaringen som jeg tror mange andre minoriteter verden over har felles med samene, tror jeg det er viktig å stille disse spørsmålene. Når jeg leser din bok Sjamansonen opplever jeg at det jeg har sett gjennom forsoningsarbeidet de siste årene korresponderer godt med det du hevder, at kirken og misjonen har en stor del av ansvaret for

det samiske identitetstapet, som enda idag er sterkt følbart for mange samer.

Ailo Gaup, som du forstår vil jeg svært gjerne at du skal delta på konferansen. Jeg tror du har noe viktig å bidra med. Jeg vil at du skal snakke tydelig om det du oppfatter som kirkens demonisering av samisk tro og livsanskuelse. Om du synes det er greit vil jeg også at du deler noe av din personlige historie slik du forteller den i boken din, om det å bli tatt fra din familie og dermed komme på avstand fra ditt opphav og din sammenheng. Jeg vil ganske enkelt at du utfordrer kirken slik du utfordrer kirken i boken din.

Litt mer om konferansen: Målgruppen er først og fremst kirkelige ledere, lokalt, regionalt og nasjonalt. Det blir neppe svært mange deltakere, men konferansen vil likevel være viktig, fordi det er første gang så vidt jeg vet, at kirken i Norge inviterer til en konferanse der man med så stor grad av åpenhet stiller spørsmål ved kirkens misjonsvirksomhet.

En av foredragsholderne vil være biskop Tor Jørgensen i Bodø. En annen vil være en viktig inspirasjonskilde for meg selv, pastor Mike Adams fra Sør-Afrika og en tredje er sokneprest Torgeir Norwich fra Harstad som de siste årene har jobbet med en doktorgradsoppgave med fokus på misjonens overgrep i Ofoten.

Som sagt, jeg håper du kan være med, og slik hjelpe oss å finne veien videre i et vanskelig landskap.